

Arvonlaskenta ja arvonlaskentaan liittyvät ohjeet ja säännökset

Fourton Oy

Päivitetty 30.11.2022

Hyväksytty Fourton Oy:n hallituksessa 12/2022

1. Sijoitusten objektiiviset arvostusperiaatteet	3
1.1. Rahaston sijoitusten arvostaminen normaalitilanteessa rahaston sääntöjen mukaan	3
1.2. Rahaston sijoitusten arvostaminen poikkeustilanteessa	4
1.3. Rahastojen arvonlaskennasta vastaava taho	4
1.4. Rahaston sijoitusten arvostaminen objektiivisilla arvonmäärittämismenetelmillä	5
1.4.1. Osakkeet	6
1.4.1.1. Viimeinen kaupankäyntikurssi	6
1.4.1.2. Markkinatakaajan antama ostokurssi	6
1.4.1.3. Vertailuhinta (peer group evaluation)	7
1.4.2. Joukkovelkakirjalainat	7
1.4.2.1. Korkokäyrä.....	7
1.4.2.2. Vaihtovelkakirjalainat	7
1.4.2.3. Markkinatakaajan antama ostokurssi	7
1.4.3. Rahamarkkinavälineet	8
1.4.4. Rahastot	8
1.4.5. Lainaussopimukset	8
1.4.6. Johdannaiset	8
1.4.7. Hankintameno (kirjanpitoarvo)	9
1.5. Arvonmäärittämismenetelmien tarkistaminen ja seuranta	9

Tämä ohje on osa Fourton Oy:n Rahastohallinnan ohjeistusta. Fourton Oy:n hallitus vahvistaa tämän ohjeen ja sen päivitykset.

1. Sijoitusten objektiiviset arvostusperiaatteet

1.1. Rahaston sijoitusten arvostaminen normaalitilanteessa rahaston sääntöjen mukaan

Sijoitusrahastolain mukaan sijoitusrahaston varoille määrätään arvo niiden markkina-arvojen mukaan. Jollei markkina-arvoa ole tai sitä ei voida olosuhteista johtuen saada, sijoituskohteen arvo määrätään sijoitusrahastolain mukaan rahaston säännöissä määritettyjen perusteiden mukaisesti.

Fourtonin hallinnoimien rahastojen varoille määrätään arvot niiden sääntöjen mukaan.

Fourton ESG Dynasty, Fiesta, Hannibal ja Tempo sääntöjen §7:

Rahastoon kuuluvat arvopaperit arvostetaan siihen markkina-arvoonsa, joka on arvostuspäivänä julkisessa hinnanseurantajärjestelmässä vallitseva viimeinen päätöskurssi ko. markkinapaikan sulkeutumisaikana. Jollei arvostuspäivänä ole saatavilla edellä mainittua kurssia, käytetään viimeisintä ostonoteerausta.

Talletukset arvostetaan huomioiden niiden pääoma ja pääomalle jaksotettu korko.

Rahamarkkinavälineet arvostetaan arvostuspäivänä markkinainformaatiolähteiden välityksellä julkaistujen ostonoteerausten mukaan. Rahamarkkinavälineet, joille ei ole saatavissa ostonoteerausta arvostetaan markkina-arvoon, joka on arvostuspäivänä noteerattu rahamarkkinavälineen jäljellä olevaa juoksuaikaa lähinnä vastaavan ajanjakson markkinakorko, johon lisätään arvopaperikohtainen riskilisä. Riskilisä määräytyy ostohetken mukaan ja sitä päivitetään markkinatilanteen mukaan tarvittaessa.

Mikäli arvopaperille tai rahamarkkinavälineelle ei ole saatavissa markkina-arvoa (tai se Rahastoyhtiön mukaan poikkeaa huomattavasti sen päivän kaupankäyntitasosta) arvostetaan se Rahastoyhtiön hallituksen hyväksymien objektiivisten periaatteiden perusteella.

Rahaston valuuttamääraisten omistusten arvo muutetaan euroiksi käyttäen Euroopan keskuspankin päivittäin vahvistamia valuuttakursseja.

Fourton Komodo Indonesia ja Silkkitie Aasia sääntöjen § 8:

Rahastoon kuuluvat arvopaperit ja johdannaissopimukset arvostetaan voimassa olevaan markkina-arvoonsa. Vakioimattomat johdannaissopimukset arvostetaan kohde-etuutena olevien sijoitusinstrumenttien markkina-arvoon.

Rahastoon kuuluvat arvopaperit ja johdannaissopimukset arvostetaan siihen markkina-arvoon, joka on arvostuspäivänä julkisessa hinnanseurantajärjestelmässä vallitseva viimeinen päätöskurssi

ko. markkinapaikan sulkeutumisaikana. Jollei arvostuspäivänä ole saatavilla edellä mainittua kurssia, käytetään viimeisintä ostonoteerausta. Mikäli arvopaperille ei ole saatavissa markkina-arvoa tai se Rahastoyhtiön mukaan poikkeaa huomattavasti sen päivän kaupankäyntitasosta, voi Rahastoyhtiö määrittellä arvon Rahastoyhtiön hallituksen hyväksymin objektiivisin perustein. Talletukset arvostetaan jaksottamalla talletuksesta saatava korko ja ottamalla korko päivittäin huomioon arvonlaskennassa.

Sijoitusrahastojen ja yhteissijoitusyritysten osuudet arvostetaan markkina-arvoonsa, joka on viimeisin julkistettu arvo Rahaston arvostuspäivänä. Rahaston sijoitukset pörssinoteerattuihin rahasto-osuuksiin (ETF) arvostetaan samoin kuin pörssinoteeratut arvopaperit.

Valuuttamääriäisten omistusten arvo muutetaan euroiksi käyttäen Euroopan keskuspankin päivittäin vahvistamia valuuttakursseja. Mikäli valuuttakurssia ei ole saatavilla Euroopan keskuspankista, käytetään markkinainformaatiolähteiden välityksellä julkaistua edellisen päivän markkinanoteerausta.

1.2. Rahaston sijoitusten arvostaminen poikkeustilanteessa

Tämän ohjeen tarkoituksena on antaa ohjeita siihen, kuinka yksittäisten sijoituskohteiden arvo määritetään objektiivisten perusteiden mukaan silloin, kun sijoituskohteelle ei löydy markkina-arvoa eikä sitä voida arvostaa suoraan rahaston säännöissä määriteltyjen perusteiden mukaan.

Valittua arvostustapaa noudatetaan, ellei ole perustelua syytä muuttaa sitä. Valittujen arvostustapojen oikeellisuutta seurataan säännöllisesti vähintään vuosittain.

Mikäli rahaston sijoituskohteelle ei löydy markkina-arvoa eikä sitä voida arvostaa suoraan rahaston säännöissä määriteltyjen perusteiden mukaan, rahastoyhtiön hallituksen päätöksen nojalla yhtiön hallintojohtaja valitsee kussakin tilanteessa käytettävän nk. objektiivisen arvonmäärittelytavan ja ohjeistaa sen back officelle. Hallintojohtaja ja/tai arvonlaskija (t) dokumentoivat valinnan näiden hallituksen vahvistamien periaatteiden mukaisesti. Objektiivisiä periaatteita käytettäessä noudatetaan varovaisuusperiaatetta, jolloin arvopaperit arvostetaan **ennemmin liian alhaiseen kuin liian korkeaan arvoon.**

1.3. Rahastojen arvonlaskennasta vastaava taho

Rahastojen päivittäisestä arvonlaskennasta vastaa normaalitilanteessa yhtiön back office ja ensisijainen kaupankäyntihintojen tai muihin arvonmäärittelymenetelmiin käytettävän markkinatiedon lähde on Bloomberg-finanssijärjestelmä. Toissijainen markkinatiedon lähde on muu julkinen tieto kuten pörssien verkkosivuilta saatava kaupankäyntiä koskeva markkinadata.

Yhtiön back office on itsenäinen salkunhoidosta erillinen yksikkö. Mikäli rahastojen sijoituskohteiden arvostuksessa joudutaan käyttämään ns. normaalista poikkeavaa arvostusmenettelyä, noudattaa back officen henkilökunta tätä ohjetta, jonka mukaan yhtiön hallintojohtaja valitsee kussakin tilanteessa käytettävän arvostustavan. Yhtiön hallintojohtaja vastaa yhtiön myös riskienhallinnasta ja toimii itsenäisesti ja erillisesti sekä back officesta että salkunhoidosta.

Fourtonin hallinnoimat rahastot ovat UCITS-rahastoja, joiden varat sijoitetaan julkisen kaupankäynnin kohteena oleviin arvopapereihin ja sijoitusten arvostamisessa lähtökohtana on normaalitilanteessa sijoituksen markkinanoteeraus. Yhtiön henkilökunta ei itse normaalitilanteessa määrittele sijoituskohteiden arvoa (vs. esim. AIFM rahastot, joissa sijoituksia voidaan tehdä mm. kiinteistöihin). Arvonmääritysprosessissa toimivien henkilöiden, eli back office -henkilöiden tai poikkeustilanteessa hallintojohtajan, palkitseminen ei ole riippuvainen rahastojen tuotoista.

1.4. Rahaston sijoitusten arvostaminen objektiivisilla arvonmääritysmenetelmillä

Lähtökohtana rahaston sijoitusten arvostamisessa on edellä kuvatulla tavalla sijoituksen käypä arvo eli markkinanoteeraus.

Poikkeuksellisessa markkinatilanteessa, jossa markkinalähteestä saadut tiedot sijoituskohteesta eivät ole luotettavia tai markkinahintoja ei ole saatavilla, koska sijoituskohteella ei ole toimivia markkinoita, käytetään objektiivisia arvonmääritysmenetelmiä. Jos käypää arvoa ei saada markkinoilta, määritellään se objektiivisilla arvonmääritysmenetelmillä siten, että ensisijaisesti käytetään hyväksi mahdollisimman paljon markkinoilta saatavia viite- ja/tai vertailuhintoja. Jos tällaista viiteinformaatiotakaan ei ole saatavissa, käytetään toissijaisesti käyvän arvon määrittämisessä yleisesti tunnettuja arvonmääritysmenetelmiä. Arvonmääritysmenetelmien avulla saatavan käyvän arvon on oltava luotettava.

Mikäli sijoituskohteen käypää arvoa ei voida määritellä riittävän luotettavasti em. arvonmääritysmenetelmien avulla, arvostetaan sijoituskohde hankintamenuon, mikäli hankintamenu on alempi kuin viimeisin käypä arvo varovaisuusperiaatteen mukaisesti.

Mikäli hankintamenu on korkeampi kuin viimeisin käypä arvo, voidaan sijoituskohde arvostaa kirjaamalla sopivaksi katsottu osuus hankintamenua alas, kunnes sijoituskohde on jälleen mahdollista arvostaa markkinahintaan tai yleisten arvonmääritysmenetelmien avulla.

Objektiivisessa arvonmäärityksessä voidaan ottaa huomioon myös sijoituskohteen arvonmäärityksen ja käyvän arvon herkkyyden vaihteluille erityisesti poikkeuksellisen heikossa likviditeettitilanteessa. Hallintojohtaja vastaa myös riskienhallintatoiminnosta, joka seuraa rahastojen likviditeettiä ja maksuvalmiutta säännöllisesti. Mikäli sijoituskohteelle havaitaan tilapäistä pitkäkestoisempi likviditeetin vähentyminen ja erityisesti odotettu likviditeetti on merkittävästi heikentynyt, tämä omaisuususerän huonontunut odotettu likvidointiaika voidaan poikkeustilanteessa huomioida kirjaamalla sopivaksi katsottu osuus käyvästä arvosta tai hankintamenua alas.

Objektiivisesta arvonmäärityksestä vastaa hallintojohtaja, joka vastaa arvonlaskentaprosessin oikeellisuudesta ja viime kädessä sijoituskohteiden päivittäisestä arvonmäärityksestä arvonlaskennassa. Hallintojohtaja voi konsultoida arvonmääritysprosessin aikana salkunhoitoa, mikäli katsoo sen tarpeelliseksi esimerkiksi saadakseen lisätietoa markkinalikviditeetistä tai sopivasta vertailuryhmästä sijoituskohteelle. Salkunhoitajan rooli on ainoastaan neuvoa-antava ja mahdollinen konsultointi ja salkunhoitajan mielipide asiassa on dokumentoitava muun objektiivisen arvonmääritystä koskevan tiedon ohella.

Objektiivisten perusteiden mukaan tehty arvonmääritys dokumentoidaan ja esitetään rahastoyhtiön hallitukselle ja compliance officerille likviditeetti- ja riskienhallintaraportissa objektiivisten perusteiden käyttämistä seuraavassa hallituksen kokouksessa. Asiakirjat säilytetään rahastoyhtiössä kuusi vuotta objektiivisen arvonmäärityksen kalenterivuoden lopusta.

Objektiivisten perusteiden mukaan tehty arvonmääritys tehdään seuraavasti ja seuraavassa järjestyksessä:

1.4.1. Osakkeet

1.4.1.1. Viimeinen kaupankäyntikurssi

Osakkeiden arvostuksessa käytetään ensisijaisesti viimeisimmässä kaupassa toteutunutta hintaa seuraavin edellytyksin:

1.4.1.1.1. Julkisen kaupankäynnin ulkopuolella toteutuneet kaupat

Osakkeen arvostusta voidaan korjata julkisen kaupankäynnin ulkopuolella toteutuneiden kauppajen perusteella edellyttäen, että:

- a) Kaupoista saadaan luotettavaa tietoa, luotettavasta lähteestä.
- b) Kyseessä on aito kauppa, eikä omistajaryhmien sisäinen järjestely.
- c) Kaupan volyymiä voidaan pitää hinnanmuodostuksen kannalta merkittävänä.

1.4.1.1.2. Toissijainen myynti tai anti

Liikkeeseenlaskijan myydessä osakkeitaan uusille sijoittajille, voidaan tällaisessa myynnissä käytetystä hinnasta saatua tietoa pitää luotettavana markkinahintana, jonka mukaisesti osakkeiden arvostusta korjataan.

1.4.1.1.3. Listautumisanti tai listautumismyynti

Mikäli yhtiö on listautumassa ja listautumisen yhteydessä tarjotaan osakkeita ostettavaksi tai merkittäväksi ja tarjottavien osakkeiden hinnoille annetaan ylä- ja alarajat, tulee rahastossa olevien osakkeiden arvostus korjata uusien hintarajojen sisälle.

Listautumisen toteuduttua arvostus korjataan aina toteutuneeseen hintaan.

Mikäli listautumisanti tai -myynti peruuntuu, osakkeen arvoa korjataan alas käyttäen peruuntuneen listautumisen yhteydessä annetun hintahaarukan alarajaa osakkeen maksimihintana.

1.4.1.2. Markkinatakaajan antama ostokurssi

Mikäli osake ei ole julkisen kaupankäynnin kohteena, mutta nimetty arvopaperivälittäjä antaa jatkuvasti markkina-arvoltaan riittävälle määrälle osakkeita sitovia ostotarjouksia, voidaan tällaista hintaa pitää osakkeen käypänä arvona.

1.4.1.3. Vertailuhinta (peer group evaluation)

Osakkeen arvon määrittämistä varten voidaan myös muodostaa toimialan osakkeista vertailuryhmä, jonka voidaan katsoa kuvaavan toimialan yleistä kehitystä. Vertailuryhmää voidaan käyttää seuraavien edellytyksin:

- a) Voidaan identifioida 2 - 5 kohdeyhtiön vertailuryhmä samalta tai samankaltaiselta toimialalta, jotka ovat noteerattuina ensisijaisesti kohdeyhtiön kotipaikan arvopaperipörssissä. Vertailuryhmän kurssikehitystä kuvaavan keskiarvon laskennassa pyritään käyttämään markkina-arvoilla painotettua keskiarvoa, mikäli mahdollista.
- b) Osakkeen arvostustasoa korjataan, mikäli vertailuryhmään kuuluvien yhtiöiden kurssikehityksistä laskettu keskiarvo on muuttunut vähintään 20 prosenttia viimeisimmistä osakkeen arvoon tehdystä korjauksesta laskettuna. Vertailuryhmän arvon kehitystä seurataan jatkuvasti.
- c) Asetettua vertailuryhmää tulee seurata johdonmukaisesti, ja tarvittaessa sitä tulee arvioida uudestaan sekä mahdollisesti korjata esimerkiksi tilanteessa, jossa saadaan jotain yksittäistä vertailuryhmän yhtiötä koskevaa poikkeuksellista tietoa.

1.4.2. Joukkovelkakirjalainat

Mikäli markkinoilta ei saada joukkovelkakirjalainalle noteerauksia tai markkinaosapuolien hintaindikaatioita, arvostetaan joukkovelkakirjat seuraavalla yleisesti käytössä olevilla joukkovelkakirjojen arvostusmalleilla käyttäen markkinoilta saatavia syöttötietoja tai vertailuhintoja. Hintatietojen ensisijainen lähde on Bloomberg-finanssijärjestelmä.

1.4.2.1. Korkokäyrä

Joukkolainat hinnoitellaan lähinnä joko valtion viitelainoista lasketun korkokäyrän tai swap-käyrän perusteella.

Mikäli hinnoiteltavalla lainalla on luottokelpoisuusluokka, voi hinnoittelu perustua luottokelpoisuusluokan viitekäyrältä saatuun tuottoon, johon lisätään lainan ja liikkeellelaskijan mukainen tuottoero.

Mikäli luottokelpoisuusluokkaa ei voida määrittää, eikä rahastoyhtiöllä ole luotettavaa tietoa liikkeeseenlaskijakohtaisesta tuottoerosta, pidetään tuottoero vakiona viimeisen noteerauksen tasolla, kunnes saadaan parempaa informaatiota.

Mallina käytetään Bloomberg -laskureita. Käytettävä malli valitaan hinnoiteltavan lainan mukaan.

1.4.2.2. Vaihtovelkakirjalainat

Vaihtovelkakirjalainojen arvostaminen tapahtuu arvostamalla joukkolaina ja vaihto-oikeus erikseen. Joukkolainaosaa arvostetaan kuten yritysten ja valtioiden joukkovelkakirjalainat.

Mallina käytetään Bloomberg -laskureita.

1.4.2.3 Markkinatakaajan antama ostokurssi

Mikäli joukkovelkakirjalaina ei ole julkisen kaupankäynnin kohteena, mutta jokin arvopaperivälittäjä antaa jatkuvasti markkina-arvoltaan riittävälle lainamäärälle sitovia ostotarjouksia, voidaan tällaista hintaa pitää lainan käypänä arvona.

1.4.3. Rahamarkkinavälineet

Rahamarkkinavälineet arvostetaan interpoloiden Euribor-käyrään siten, että tuottoero käyrään arvioidaan kullekin instrumenttityypille rahastoyhtiön toimesta erikseen.

1.4.4. Rahastot

Sijoitusrahasto-osuudet arvostetaan kyseisen sijoituskohteena olevan sijoitusrahaston sääntöjen mukaan julkaistuun arvonlaskentapäivän rahasto-osuuden arvoon, jos se saadaan riittävän ajoissa ennen arvonlaskennan valmistumista.

Jos arvoa ei saada omaan arvonlaskentaan riittävän ajoissa, arvostetaan rahasto-osuus sen edelliseen saatavilla olevaan arvoon.

Hedge-rahastoille voidaan niin sanotun ennakkoarvon katsoa muodostavan luotettavamman kuvan rahasto-osuuden arvosta kuin vanhan arvon. Ennakkoarvoa käytetään arvonlaskennassa, ellei ole painavaa syytä käyttää edellistä arvoa.

1.4.5. Lainaussopimukset

Mikäli rahastojen säännöt sallivat arvopapereiden lainaamisen, lainaksi annetut arvopaperit säilyvät rahaston taseessa ja ne arvostetaan sääntöjen mukaan. Lainaksi otettuja arvopapereita ei arvosteta, ellei niitä ole myyty.

Huom: Fourton Oy:n hallitus päättää erikseen, jos arvopapereita tullaan antamaan lainaksi osana normaalia rahastonhoitoa.

1.4.6. Johdannaiset

Mikäli rahastojen säännöt sallivat johdannaisten käytön ja johdannaissopimuksille ei ole saatavissa hintaa markkinoilta, noteerauksia ei saada riittävän usein tai saatavia noteerauksia ei voida pitää luotettavina, voidaan arvostus tehdä teoreettisesti laskettuun arvoon. Vaihtoehtoisesti voidaan hintaa pyytää myös markkinatakaajalta, jolloin käytetään bid / ask -hintojen keskiarvoa.

Teoreettisten kurssien laskentaan käytetään Bloomberg -malleja.

Valuuttatermiinit arvostetaan julkisesta Bloomberg-järjestelmästä saatujen kyseisten valuuttojen spot-kurssien ja termiinipisteiden tai korkonoteerausten perusteella.

Valuuttaoptioiden hinnoittelussa käytetään Bloomberg -malleja sekä näistä saatavia volatiliteetteja. Optioiden hinnoittelussa käytetään samoja spot-kursseja ja termiinipisteitä tai korkonoteerauksia kuin valuuttatermiinejä arvostettaessa.

1.4.7. Hankintameno (kirjanpitoarvo)

Mikäli sijoitukselle ei saada käypää arvoa eikä sille voida määritellä käypää arvoa luotettavasti arvonmääritysmenetelmien avulla, arvostetaan se hankintamenuon. Hankintamenuon arvostettujen sijoitusten arvonkehitystä on seurattava aktiivisesti ja arvostusta on oikaistava, kun peruste arvon muutokselle havaitaan. Hankintamenuon arvostettujen sijoitusten arvo tarkistetaan vähintään kerran kuussa.

Mikäli hankintameno on korkeampi kuin viimeisin käypä arvo, voidaan sijoituskohte arvostaa kirjaamalla sopivaksi katsottu osuus hankintamenuosta alas.

Myös heikentynyt sijoituskohteen likviditeetti huomioidaan tarvittaessa arvonmäärityksessä. Mikäli sijoituskohteen odotettu likviditeetti on merkittävästi heikentynyt eikä rahaston sijoituspositiolla ole lainkaan toimivaa markkinaa, pidentynyt odotettu likvidointiaika voidaan poikkeustilanteessa huomioida kirjaamalla sopivaksi katsottu osuus käyvästä arvosta tai hankintamenuosta alas.

1.5. Arvonmääritysmenetelmien tarkistaminen ja seuranta

Arvonmääritystä koskevat menettelytapaohjeet päivitetään ja tarkistetaan vähintään vuosittain.

Riskienhallintatoiminto suorittaa säännöllisesti markkinadatan hintojen tarkistuksia sekä tekee arvonmääritykseen liittyvää valvontaa. Objektiiivisen arvonmäärityksen kohteena olevien sijoituskohteen arvoa valvotaan tehostetusti ja arvonmääritysmenetelmän ja arvon oikeellisuutta arvioidaan vähintään kvartaaleittain.